

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2018/2031**od 19. prosinca 2018.****o utvrđivanju vremenski ograničene istovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske primjenjuje na središnje druge ugovorne strane, u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 6.,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o svojoj namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji. Ugovori se prestaju primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, dvije godine od te obavijesti odnosno od 30. ožujka 2019., osim ako Europsko vijeće, u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.
- (2) Kako je navedeno u Komunikaciji Komisije od 13. studenoga 2018. „Pripreme za povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 30. ožujka 2019.: akcijski plan za izvanredne situacije” ⁽²⁾ („Akcijski plan za izvanredne situacije”), povlačenje bez sporazuma bilo bi rizično za financijsku stabilnost Unije i njezinih država članica. Da bi se takvi rizici spriječili, opravdano je i u interesu je Unije i njezinih država članica zajamčiti središnjim drugim ugovornim stranama koje su već dobile odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini („središnje druge ugovorne strane iz UK-a”) da u ograničenom razdoblju mogu nastaviti pružati usluge poravnanja u Uniji nakon 29. ožujka 2019.
- (3) Poravnanje posredstvom središnjih drugih ugovornih strana pridonosi transparentnosti tržišta, ublažavanju kreditnih rizika i smanjenju rizika širenja zaraze ako jedan ili više članova središnje druge ugovorne strane prestane ispunjavati svoje obveze. Pružanje takvih usluga stoga je iznimno važno za financijsku stabilnost. Prekid u pružanju usluga poravnanja mogao bi utjecati i na provedbu monetarne politike na razini središnjih banaka koje poravnavaju transakcije u valuti koju izdaje središnja banka Unije. Osim toga, financijski instrumenti koje središnje druge ugovorne strane poravnavaju važni su i za financijske posrednike i njihove klijente, npr. za zaštitu od rizika kamatne stope, te bi zbog prekida u pružanju usluga poravnanja mogli nastati i rizici za realno gospodarstvo u Uniji.
- (4) Vrijednost otvorenih pozicija u OTC izvedenicama na svjetskoj razini na dan 31. prosinca 2017. iznosila je više od 500 bilijuna EUR, od čega se više od 75 % odnosilo na kamatne izvedenice i gotovo 20 % na valutne izvedenice. Oko 30 % svih OTC izvedenica nominirano je u euru i drugim valutama Unije. Tržište poravnanja OTC izvedenica posredstvom središnjih drugih ugovornih strana vrlo je koncentrirano, osobito tržište poravnanja kamatnih OTC izvedenica čije poravnanje u 97 % slučajeva obavlja jedna središnja druga ugovorna strana iz UK-a ⁽³⁾.
- (5) Od 30. ožujka 2019. središnje druge ugovorne strane iz UK-a postaju „središnje druge ugovorne strane treće zemlje” i kao takve moći će pružati usluge poravnanja samo ako ih Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) prizna u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 648/2012. Ako središnje druge ugovorne strane iz UK-a ne budu priznate, druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji neće moći poravnavati OTC izvedenice koje podliježu obvezi poravnanja na temelju članka 4. Uredbe (EU) br. 648/2012 posredstvom središnjih drugih ugovornih strana iz UK-a. Zbog toga bi tim drugim ugovornim stranama ispunjenje njihove obveze poravnanja moglo privremeno biti problematično, što bi pak moglo biti rizično za financijsku stabilnost i provedbu monetarne politike Unije i njezinih država članica. Stoga je, kako je navedeno u Akcijskom planu za izvanredne situacije, u toj iznimnoj situaciji potrebno utvrditi da su pravni i nadzorni sustavi kojima se uređuju središnje druge ugovorne strane iz UK-a u strogo ograničenom razdoblju i pod posebnim uvjetima istovrijedni, tako da te središnje druge ugovorne strane mogu nastaviti pružati usluge poravnanja u Uniji.

⁽¹⁾ SL L 201, 27.7.2012., str. 1.⁽²⁾ COM(2018) 880 final.⁽³⁾ Banka za međunarodne namire, statističko izvješće: statistički podaci o OTC izvedenicama na kraju prosinca 2017. objavljeni 3. svibnja 2018. (https://www.bis.org/publ/otc_hy1805.pdf).

- (6) U skladu s člankom 25. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 648/2012, da bi se utvrdilo da su pravni i nadzorni sustavi treće zemlje u odnosu na središnje druge ugovorne strane s odobrenjem za rad u toj trećoj zemlji istovrijedni onima utvrđenima u toj Uredbi, moraju biti ispunjena tri uvjeta.
- (7) Prvi je da pravni i nadzorni sustavi treće zemlje moraju osigurati da središnje druge ugovorne strane u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće zahtjeve koji su istovrijedni zahtjevima utvrđenima u glavi IV. Uredbe (EU) br. 648/2012. Do 29. ožujka 2019. Uredba (EU) br. 648/2012 izravno se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini i središnje druge ugovorne strane iz UK-a koje su dobile odobrenje za rad u skladu s člankom 14. te uredbe moraju stoga ispunjavati te zahtjeve. Ujedinjena Kraljevina preuzela je 26. lipnja 2018. Zakonom o povlačenju iz Europske unije odredbe iz Uredbe (EU) br. 648/2012 u svoje domaće pravo i one proizvode pravne učinke od datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije.
- (8) Drugi je uvjet da pravni i nadzorni sustavi treće zemlje moraju osigurati da središnje druge ugovorne strane osnovane u trećoj zemlji podliježu neprekidnom i učinkovitom nadzoru i izvršenju. Do 29. ožujka 2019. središnje druge ugovorne strane iz UK-a pod nadzorom su Središnje banke Ujedinjene Kraljevine (Bank of England), kako je utvrđeno domaćim pravom Ujedinjene Kraljevine u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012⁽¹⁾. Prijenosom Uredbe (EU) br. 648/2012 u domaće pravo Ujedinjene Kraljevine Središnja banka Ujedinjene Kraljevine ostaje odgovorna za nadzor središnjih drugih ugovornih strana i njezine će ovlasti za nadzor središnjih drugih ugovornih strana i izvršenje u suštini se neće promijeniti.
- (9) Treći je uvjet da pravni okvir te treće zemlje mora osigurati učinkovit istovrijedan sustav za priznavanje središnjih drugih ugovornih strana kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s pravnim sustavima trećih zemalja. To je postignuto prijenosom sustava istovrijednosti iz članka 25. Uredbe (EU) br. 648/2012 u domaće pravo Ujedinjene Kraljevine.
- (10) Komisija zaključuje da pravni i nadzorni sustavi Ujedinjene Kraljevine koji će se primjenjivati na središnje druge ugovorne strane iz UK-a dan nakon njezina povlačenja iz Unije ispunjavaju uvjete iz članka 25. stavka 6. Uredbe (EU) br. 648/2012.
- (11) Ova se Odluka međutim odnosi na pravne i nadzorne sustave koji će se na središnje druge ugovorne strane iz UK-a primjenjivati dan nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Te pravne i nadzorne sustave treba smatrati istovrijednima samo ako se zahtjevi koji se primjenjuju na središnje druge ugovorne strane zadrže u domaćem pravu Ujedinjene Kraljevine i ako se nastave stvarno i trajno primjenjivati i izvršavati. Stoga je učinkovita razmjena informacija i koordinacija nadzornih aktivnosti između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine bitan uvjet za trajanje utvrđenja istovrijednosti.
- (12) U svrhu razmjene informacija potrebno je sklopiti sporazume o sveobuhvatnoj i učinkovitoj suradnji u skladu s člankom 25. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 648/2012. Tim sporazumima o suradnji trebalo bi zajamčiti i mogućnost razmjene svih relevantnih informacija s tijelima iz članka 25. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, uključujući Europsku središnju banku i druge članove Europskog sustava središnjih banaka, za potrebe savjetovanja s tim tijelima o priznavanju središnjih drugih ugovornih strana iz UK-a ili kada su tim tijelima te informacije potrebne radi obavljanja njihovih nadzornih zadaća.
- (13) U iznimnom slučaju povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma, sporazumima o suradnji sklopljenima na temelju članka 25. stavka 7. Uredbe (EU) br. 648/2012 ESMA-i mora se zajamčiti izravan i kontinuiran pristup informacijama koje zatraži. Te informacije uključuju, ali nisu ograničene na informacije na temelju kojih je moguće procijeniti sve materijalne rizike koje središnje druge ugovorne strane iz UK-a izravno ili neizravno predstavljaju za Uniju ili njezine države članice. U sporazumima o suradnji trebalo bi stoga jasno utvrditi mehanizme i postupke za promptnu razmjenu informacija o poslovima poravnanja središnjih drugih ugovornih strana iz UK-a koji se odnose na financijske instrumente nominirane u valutama Unije, mjesta trgovanja, sudionike u poravnanju te društva kćeri kreditnih institucija i investicijskih društava iz Unije; na ugovore o međudjelovanju s drugim središnjim drugim ugovornim stranama, na vlastita sredstva, sastav i kalibraciju jamstvenog fonda, na nadoknade, likvidna sredstva i portfelje kolateralna, uključujući kalibraciju korektivnih faktora i ispitivanje otpornosti na stres; promptnu obavijest o svim promjenama koje utječu na središnje druge ugovorne strane iz UK-a ili pravne i nadzorne sustave Ujedinjene Kraljevine koji se primjenjuju na središnje druge ugovorne strane iz UK-a; te mehanizme promptnog obavješćivanja ESMA-e o svemu što se odnosi na središnje druge ugovorne strane iz UK-a, a moglo bi utjecati na monetarnu politiku Unije.

⁽¹⁾ Propisi iz 2013. o OTC izvedenicama na temelju Zakona o financijskim uslugama i tržištima, dio 5. iz 2000. (OTC izvedenice, središnje druge ugovorne strane i trgovinski repozitoriji).

- (14) Komisija će u suradnji s ESMA-om pratiti sve promjene pravnih i nadzornih sustava koje utječu na središnje druge ugovorne strane iz UK-a, tržišna kretanja te učinkovitost suradnje u području nadzora, uključujući promptnu razmjenu informacija između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine. Komisija može u svakom trenutku preispitati svoju odluku ako na temelju relevantnih pokazatelja bude smatrala da je potrebno ponovno ocijeniti istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom, među ostalim ako se uvjeti iz sporazuma o suradnji koje sklope ESMA i Središnja banka Ujedinjene Kraljevine ne budu poštovali i ako ne bude moguće učinkovito procijeniti rizik koji središnje druge ugovorne strane iz UK-a predstavljaju za Uniju ili njezine države članice.
- (15) Zbog činjenice da su elementi budućeg odnosa Ujedinjene Kraljevine i Unije nesigurni i da bi to moglo utjecati na financijsku stabilnost Unije i njezinih država članica te na cjelovitost jedinstvenog tržišta, ova Odluka prestaje vrijediti 30. ožujka 2020. Procjena iz ove Odluke stoga ne dovodi u pitanje buduće procjene pravnih i nadzornih sustava Ujedinjene Kraljevine za središnje druge ugovorne strane i njezina je pouzdanost određena svrhom ove Odluke.
- (16) Ova bi Odluka trebala hitno stupiti na snagu i trebala bi se početi primjenjivati od sljedećeg dana od dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini, osim ako sporazum o povlačenju sklopljen s Ujedinjenom Kraljevinom ne stupi na snagu do tog datuma ili se ne produlji dvogodišnje razdoblje iz članka 50. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.
- (17) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 25. Uredbe (EU) br. 648/2012, pravni i nadzorni sustavi Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske koji se sastoje od Zakona iz 2000. o financijskim uslugama i tržištima i Zakona iz 2018. o povlačenju iz Europske unije koji se primjenjuju na središnje druge ugovorne strane koje već imaju poslovni nastan i odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske smatraju se istovrijednima zahtjevima propisanim Uredbom (EU) br. 648/2012.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od sljedećeg dana od dana prestanka primjene Ugovorâ na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji.

Međutim, ova se Odluka ne primjenjuje ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) sporazum o povlačenju sklopljen između Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u skladu s člankom 50. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji stupio je na snagu do tog datuma;
- (b) donesena je odluka o produljenju dvogodišnjeg razdoblja iz članka 50. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji.

Odluka prestaje vrijediti 30. ožujka 2020.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2018.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER